

Uchwała Nr 13/573/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 9 czerwca 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XVIII/136/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 22 maja 2020 r. w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości przedsiębiorcom których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, w części obejmującej wyrażenie o treści: „*Świadomy odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań i prawdziwości danych oświadczam, że znana mi jest treść art. 233 § 1 Kodeksu karnego*” w załączniku nr 1 do uchwały, z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 26 maja 2020 r. Rada Gminy Grodziec powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15q ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, uchwaliła przedłużenie terminów płatności rat podatku od nieruchomości.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XVIII/136/2020 Rady Gminy Grodziec z dnia 22 maja 2020 r. w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości przedsiębiorcom których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 9 czerwca 2020 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do przywołanych w podstawie prawnej uchwały przepisów ustawy o samorządzie gminnym:

- *"Do wyłącznej właściwości rady gminy należy: podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach (art. 18 ust. 2 pkt 8);*
- *"Na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy" (art. 40 ust. 1).*

Przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w art. 15q takie możliwości jak:

1. *Rada gminy może przedłużyć, w drodze uchwały, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r.*
 2. *W uchwale, o której mowa w ust. 1, rada gminy może przedłużyć terminy płatności rat, o których mowa w ust. 1, również:*
 - 1) *organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz*
 - 2) *podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy, o której mowa w pkt 1*
- *których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19".*

Ponadto z art. 15g ust. 9 wyżej wymienionej ustawy wynika, że *"Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:*

- 1) *nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub*
- 2) *nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy*

okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego."

Natomiast z art. 15zzzh wymienionej ustawy wynika, że: "1. *Wsparcie:*

1) o którym mowa w art. 15m, art. 15p, art. 15q, art. 15za ust. 2, art. 15zzb-15zze, art. 31zo oraz art. 31zy10,

2) udzielone na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa w związku z COVID-19

- zgodne z warunkami zawartymi w Komunikacie Komisji - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1) stanowi pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce.

2. Ulgi, o których mowa w art. 15zzze-15zzzg, w przypadku udzielenia ich podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą, stanowią pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Komunikacie Komisji - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID -19".

Korzystając z wyżej przytoczonych uprawnień, Rada Gminy Grodziec w dniu 22 maja 2020 r. podjęła uchwałę Nr XVIII/136/2020 w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości przedsiębiorcom których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Kolegium Izby zauważa, że w załączniku Nr 1 do uchwały (Formularz zgłoszenia), zawarto zapis o treści: „Świadomy odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań i prawdziwości danych oświadczam, że znana mi jest treść art. 233 § 1 Kodeksu karnego”.

Kolegium Izby wskazuje, że żądanie złożenia oświadczenia, zawierającego ww. wyrażenie nie znajduje oparcia w żadnym przepisie prawnym z tych przywołanych w podstawie prawnej badanej uchwały Rady Gminy w Grodźcu. Żaden ze wskazanych w niej przepisów nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący gminy na podatnika obowiązku de facto składania oświadczenia o znajomości przepisów Kodeksu karnego w zakresie ponoszenie odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań i prawdziwości danych.

Upoważnienie do pouczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w związku z podaniem nieprawdy lub zatajeniem prawdy musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie. Regulacje z art. 15q ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, art. 18 ust. 2

pkt 8, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, nie przewidują prawa organu stanowiącego gminy do zamieszczania w podejmowanych uchwałach pouczeń o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że zawarcie w badanej uchwale pouczenia o odpowiedzialności za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy, wynikającej z przepisów Kodeksu karnego wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania zawartości przedmiotowej uchwały. Uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Regulacje nie mogą być swobodnie poddawane wykładni rozszerzającej i celowościowej. Każde wykroczenie poza zakres udzielonego upoważnienia, stanowi naruszenie nie tylko normy, w której upoważnienie jest zawarte, ale przede wszystkim konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w wyroku wydanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w dniu 4 marca 2015 r. (sygn. Akt I SA/Kr52/15), w którym czytamy: *„Słuszne jest zatem stanowisko prezentowane w orzecznictwie, że jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas – w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji – możliwym byłoby odwołanie się przez organ do pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), czy złożenie oświadczenia o posiadaniu wiedzy odnośnie do takiej odpowiedzialności”*. Zgodnie z regułą wynikającą z art. 7 konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.